

Albina

Revistă Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abonamentul în țară pe an Lei 5 | Abonamentul în străin. pe an Lei 8
 » » » 6 luni » 3 | Un număr. . . . . 15 bani
 Pentru anunțuri 1 leu linia. Mărea publicitate 5 bani cuvântul
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

Comitetul de Redacție:

Ion Kalinderu

P. Garboviceanu
G. Coșbuc
J. Otescu
P. Dulfu

Colonel P. V. Năsturel
G. Adamescu
V. S. Moga
N. Nicolaescu
Gr. Teodossiu

Const. C. Popovici-Tască.

SUMARUL: *I. Slavici*, Fetele noastre. — *Sp. Haret*, Rostul bănelor populare sătești (circulară învățătorilor). — *D. Rădulescu*, Pronospora sau mana viilor și mijlocele de apărare. — *V. S. Moga*, Metoda cea mai bună de a mulge vacile. — *I. Kalinderu*, Asigurări mutuale rurale contra mortalității vitelor (circulară agenților Domeniilor Corbnei). — *Ion Otescu*, Notițe științifice. (Tensiunea gazelor. Apăsarea atmosferei. Sifone. Pompe). — *G. Coșbuc*, Povestea găștelor (poesie). — *Gussy Apostolescu*, Lica (nuvelă macedonă). — *I. N.*, Păstrarea pescelui prăpăt. — *N. Rădulescu-Niger*, Sfăr 'n țară (poesie). — Societăți economice la sate. (Inițieri. Bilanțuri). — Informațiuni. — Lista numerilor câștigătoare a loteriei reuniunii profesorilor din Craiova. — Poșta redacției. — Poșta administrației.

Ilustrațiuni: Mulsul vacilor (4 figuri). — O vedere a orașului Bitolia. — Familie Armână din Bitolia.

„Drogheria Universală” Toma Brătulescu.

București, Calea Griviței, No. 145, (lângă gara de Nord).

În tot-deauna, fiind asortată în abundență, recomandă: substanțe alimentare pentru nutrițiunea copiilor, tapioka, cacao, făina Nestlé; articole pentru menajiu, vaniile parfumuri și săpunuri fine franceze, ruse și engleze, loțiuni igienice contra mătreței și căderei părului. Capilarin, tincturi pentru colorarea părului, perii, ape și paste dentifrice, Odol pudre, goldcreme, cosmetice și alte articole pentru tualetă aduse din Paris, fabricile cele mai renumite, și din Berlin. Substanțe și produse chimice medicinale, tehnice și industriale. Plante, rădăcini, flori și semințe pentru ciaiuri (colecțiunea Kneip), precum și diferite preparate farmaceutice române și străine, ca: balsamuri, gudrone, siropuri și vinuri medicinale, capsule cu uleiuri esențiale, etc. Ape minerale proșpete și săruri pentru băi, precum: sare de Băltătesci, de Karlsbad, săruri de pucioasă, sare de mare, etc. Extract de oțet pentru conserve alimentare, arome și esențe pentru limonade, dulcețe și liqueururi, culori vegetale, uleiuri și esențe din fructe pentru Cofetari. Culori și accesorii pentru pictură, uleiuri fierți, lacuri, glicerină, lanolină, vasilină și benzină, etc. Deposit de uleiuri și esențe vegetale și minerale pentru uzul medicinal, tehnic și industrial. Chimicale, ustensile și accesorii pentru Electricitate și Fotografie. Articole de sticlă și porcelan, accesorii și ustensile pentru Farmacii, Institute de Fizică și Laboratorii chimice, pentru Institute de Bacteriologie și Vaccinogene, etc. Complet asortiment de Biberone și Irigatoare solide, articole de gumă, pânze de cauciuc, Bannage, cercuri herniare, Pansamente și Instrumente chirurgicale, Barometre și Termometre maximele, aparate pentru inhalatie, articole pentru obstetrică, etc. Insecticide și desinfecante puternice, precum: prafuri Zakerlin, acid boric, cupru sulfuric, Formalină, creolină, camphor și naftalină și, această Drogherie, fiind înzestrată cu un laborator chimic sistematic, se oferă a face cercetări asupra urinei și a efectua analize asupra băuturilor și alimentelor sub direcțiunea unui Chimist și a d-lui Farmacist Toma Brătulescu.

52-29

6 rugăminte.

Suntem deja în a 7-a lună din anul al 6-lea al revistei. Rugăm cu insistență pe iubii noștri abonați, rămași în urmă cu plata, a ne înainta cât mai neîntârziat posibil, prin mandat poștal, micul cost al abonamentului.

Încasările prin serviciul poștal, ne expune la mari cheltuieli și la plată de personal, pentru lucrările ce necesită acest fel de încasare, așa că abonamentul de 5 lei deja atât de mic, ne rămâne pe jumătate, fiind nevoiți a face aceste cheltuieli.

Avem speranță că iubii noștri abonați, vor ține seamă de eforturile noastre și se vor grăbi a ne trimite deadreptul abonamentele.

Administrația.

I. Petrescu, institutor Tulcea, dorește schimbul localității cu alt coleg.

15-5.

Cele mai bune și renumite Stropitoare de Vii

Sistem Vermorel

Perfecționat din fabrica Platz cu DUBLU PULVERISATOR, garantate ca cele mai practice, simple, solide și mai convenabile.

SINGURUL DEPOZITAR

Soc. în Com. WEIL JOSEPH & Co.

Deposit de tot felul de Mașine și Unelte Agricole și Industriale. Specialități Patentate.

București, Str. Smârdan No. 7, București.

8-5.

Fetele noastre (1).

II.

(Urmare).

ëmâne însă întrebarea, dacă anume în mijlocul Societății noastre acest rezultat e ori nu sigur.

Deși numai fete sărace pot fi primite în Institut, multe din eleve se simt la început jignite când se ved nevoite a frecă mese, a șterge scânduri, a spăla ferestre, a plivi în grădină ori a-și uda straturile, căci în Societatea noastră s'a încuibat gândul, că acestea

sunt lucrări ordinare, pe cari la nevoie le facem și fără ca să le fi învățat, și numai puțin își dau sémă, cât de mult câștigă cel ce se deprinde a le face bine, deci și cu mulțumire. Vădând că colegele lor mai mari și pedagogele au deprinderea acesta, elevele de curînd intrate se dau pe brazdă, se îmbărbătează și devin fete harnice — mai ales când nimeni nu le vede.

E însă destul să petrecă în timpul vacanțelor câte-vă zile acasă pentru ca iar să se simtă «Domnișore» în înțelesul românesc al cuvîntului, să se codască și să-și cântere mâinile și pelița obrazilor.

E în natura omului și mai ales în a femeii să se potrivească cu mediul social, în care trăiesce. Cele mai multe din «Domnișorele» noastre sunt lipsite de educațiunea fizică, atât de importantă pentru femeie. Petrecându-și copilăria și tinerețile în continuă încordare intelectuală, fie pe băncile școlii, fie cu meditațiunea și cu lectura, ele sunt deștepte, dar *delicate*, plăpînde, palide și nervoase. Nu o dată dar fetele noastre au fost luate în bîtaie de joc pentru-că au obraji rotunzi și rumeni și brațele ca niște bucătărese. Ni s'a întâmplat dar, că unele din ele se simțiau nemângăiate și, întorcându-se de acasă, au fost surprinse sugînd zéma din lămâi ori bînd oțet, ca să li să perdă sângele din obraji, să se mai subțieze și să devie și ele «*delicate*» ca cele-lalte «domnișore». E, la urma urmelor, ademenitor, și mai ușor să te strângi în corset, să te gătesci, să te plîmbi și să-ți petreci timpul în flecării decît să muncesci în mijlocul unei societăți, care nu ț-o cere acesta.

Se pune dar de sine întrebarea, dacă fete de 16—17 ani, fie ele ori și cât de bine crescute, vor puté ori nu să reziste în mijlocul societății noastre, care nu încuragiază hărnicia casnică.

Academia Română și a rezervat deci dreptul de a nu le mai da elevelor voie să petrecă vacanțele afară de Institut. Cât-vă timp în urmă a luat hotărîrea de-a nu mai primi în Institut decît fete trecute de doi-spre-dece ani. Anul trecut, în sfîrșit, absolventele au

(1) Veđi No. 30.

fost oprite în Institut, ca să mai facă și un an de practică și să iasă în lume la vârsta de 18—19 ani.

Suntem dar ajunși la un curs de șese ani, iar acesta în virtutea experiențelor făcute în timp de opt ani.

La ce am pute să ne așteptăm, dacă am înființa școli speciale de gospodărie, cari nu ar pute să aibă un curs de șese ani, numai câte 16 eleve de clasă și întregul aparat, de care dispune școla de la Măgurele?

Anume în țara noastră, unde spiritul casnic nu e cultivat în familie, asemenea școli ar fi bune numai ca mijloce de propagandă. În toate școlile și mai ales în cele secundare, fetele au să fie pregătite pentru purtarea sarcinilor casnice, căci e nenorocită femeea, care e nevoită a conduce o gospodărie fără ca să fi fost pregătită pentru acesta și e sacrificată fata, dacă i se dă cultură, fără ca să se fi dezvoltat în ea și spiritul casnic.

Convingerea acesta va trebui să străbată mai curînd ori mai târziu și la noi, și nu poate să fie departe timpul, când vom reorganiza școlile noastre de fete nu după modele străine, ci potrivit cu nevoile speciale ale societății noastre.

Nu e între bărbat și femeie nici o deosebire sufletească, dar sunt multe și mari deosebirile trupesci, pe cari cultura nu poate să le înlăture, ci le scote cu atât mai virtos la ivelă, ear viața acesta cu trupul o petrecem și ne-o facem nesuferită, dacă nu ne dezvoltăm fie-care potrivit cu aptitudinile sale trupesci. E lucru cu desăvîrșire nerațional să le dăm fetelor aceeași instrucțiune ca bărbaților, căci, voină să dezvoltăm în ele destoinici, pe cari nu pot să le aibă, lăsăm în părăgînire virtuțile femeesci. Încă din prima clasă primară programul de studii al școlilor de fete are să fie croit cu aptitudinile femeii și cu menirea ei specială.

O mare greșelă e, fără îndoială, să izolăm fetele. Băieții și fete împreună au să crească, căci împreună au să-și petreacă viața și numai crescînd împreună se deprind a trăi ca omenii, potrivit-se între dinșii și stăpînindu-se fie-care pe sine. N'au însă fetele să intre în concurență cu băieții, fiind-că prin acesta se nenorocesc.

E la noi chiar mai mult decît în Germania ori în Franța nevoie de bucătării pe lângă școlile primare urbane, și aceste bucătării se vor și înființa, iar acesta nu pentru ca fetele să învețe a găti franțuzesce, a coce prăjiturii fine ori a prepară aspiciurii și pastelurii, ci pentru ca ele încă de mic să se deprindă cu gîndul, că femeea are și ea rostul ei în societate, că mai ales de la dînsa atîrnă buna stare economică, sanitară și morală a societății, că ea nu e menită a fi rîbă bărbatului ci tovarășa mult prețuită a lui, și să ajungă a purta cu pricepere și ast-fel și cu mulțumire sarcinile casnice, de cari nu se poate lepăda fără ca să se degradeze însăși pe sine.

Nu ar ave însă bucătăriile școlare nici un rost, dacă nu s'ar introduce și în programele de studii teoria gospodăriei casnice, fără de care putem să formăm bucătărese ori dădace, dar nu viitorea stăpînă de casă.

Cu atât mai virtos se impune reorganizarea școlilor secundare

de fete așa cum ea s'a făcut în Franța și cum se cere în Germania, și orî și cine, voind să facă reorganizarea acésta, vor trebui să ajungă, ca Academia Română și ca autorul articolului din «*Kölnische Zeitung*», la convingerea, că în adevăr cursul de cinci ani e prea scurt și nu pöte să ne dea decât femeî neisprăvite.

Atât cestiunea economică, cât și cestiunea morală, numai prin o asemenea reorganizare a școlélor de fete se vor puté resolvă.

Cultura modernă a făcut pe femeea română exigentă și pretențiosă, tonică, nervösă și pornită spre risipă, ființă mai mult orî mai puțin intratabilă. Acésta însă numai pentru-că e greșită educațiunea ce li se dă fetelor și pentru-că școlile nöstre le dau fetelor ceea ce nu le trebuie și nu le dau de loc ceea ce avem să cerem de la ele.

E róbă femeea, care nu e pregătită pentru purtarea sarcinilor casnice, róbă, dacă nu le pörtă, și róbă dacă le pörtă plângându-se mereu, că e nevoită să le pörte, și vrednică de plâns e sórta bărbatului, care nu pöte să plece fără de grijă în treburile sale și nu găsesce liniștea dorită sub acoperémintul caseî sale.

Ioan Slavici.

Rostul băncilor populare sătesci.

Aceî carî prin înființarea băncilor sătesci nă scăpat din mână puțința de a speculă pe săteni, nă profitat de votarea legeî acestor bănci, pentru a răspândi printre săteni fel de fel de minciuni. D-I Ministru al Instrucțiunii a adresat învățătorilor circulara de mai jos, pentru a desluși rostul legeî :

În dorința de a asigura în mod trainic existența Băncilor populare sătesci, și pentru a ajuta încă la dezvoltarea și întărirea lor, guvernul și camerele au făcut legea de la 28 Martie 1903, asupra acestor bănci.

Prin acéști lege, se ușurează cu totul înființarea băncilor, prin o mulțime de dispozițiuni; așa, actul de constituire al societății nu mai e nevoie a se face la tribunal, ci numai la judecătorul de pace, care este mult mai la îndemână sătenilor; formele pentru constituire s'au scurtat, așa încât să fie gata pînă în trei zile; nu se mai cere nici o plată pentru publicațiunile în *Monitor*, carî erau așa de scumpe pînă acum; se scutesc băncile de taxele de timbru; se recunosc ca persóne juridice, și se consideră ca societăți comerciale, simplificându-se însă și ușurându-se în favórea lor formele codului comercial.

Legea mai are și un alt scop. Ea înființéază o bancă centrală, care să ajute băncile sătesci, când ar avé nevoie de bani. În satele cele sărace, sciți cu câtă greutate se pöte înființa o bancă, și chiar după ce se înființéază, cu câtă greutate își pöte mări capitalul. Dar tocmai în satele sărace băncile sunt mai necesare; tocmai acolo țăraniî săraci au trebuință să fie ajutați, ca să fie scăpați de camătă, care nu-î lasă să prindă ce-vă putere. Cum eră pînă acum, asemenea sate ar fi rēmas și mai departe lipsite mai de tot de bine-facerile băncilor populare; dar cu legea cea nouă, lucrul va fi ușor, pentru-că unde va lipsi capitalul, se va puté împrumutá de la banca centrală, pînă ce satul va prinde puteri, ca să se ajute el singur.

Legea mai prevede ca fie-care bancă sătescă să lase câte ce-vă

din folosul ei de peste an, ca să se formeze un capital de rezervă. Capitalul acesta nu are să-l iea nimeni; tot al sătenilor rămâne; dar va fi pus la o parte, ca să se împlinescă dintr'însul pagubele ce ar pute să aibă băncile sătesci. Să ne închipuim, spre exemplu, că hoții ar fură într'o noapte casa cu bani a unei bănci. Ce s'ar întâmplă atunci? Membrii băncii ar rămâne sărăciți de banii lor, iar banca ar fi ruinată și s'ar închide, ceea-ce ar fi o nouă nenorocire pentru sat; pe când acum, banii furați s'ar pune îndată la loc, luându-se din capitalul de rezervă, și sătenii nu ar avea nici o pagubă.

Tot așa dacă consiliul de administrațiune al unei bănci ar face greșeli, spre exemplu, ar da bani cu împrumut la persoane cari nu pot plăti. Până ce să se urmărească cei răi de plată, banii s'ar pune la loc din capitalul de rezervă, și nu s'ar lipsi satul de folosul lor.

Dar Banca centrală mai are și însărcinarea de a priveghiă ca consiliile de administrațiune ale băncilor sătesci să administreze bine banii sătenilor; cu alte cuvinte, ea va face controlul care lipsiă până acum, ceea-ce eră o primejdie; căci oamenii răi sunt ori-unde, și eră destul două-trei oameni răi ca să facă să se perdă capitalul pus de un sat întreg într'o bancă populară. Cu legea cea nouă, asemenea lucruri nu se vor mai pute întâmpla.

Așa dar din toate punctele de vedere, legea cea nouă este bună, și va ajuta cu putere la întărirea băncilor sătesci și la asig. rarea banilor lor contra ori-cărei pagube.

Cu toate acestea scim că sunt oameni răi și fără rușine, cari umblă răspândind printre săteni tot felul de minciuni: că băncile sătesci se desființază; că guvernul umblă să le iea banii, și altele ca acestea. Cei cari umblă cu asemenea vorbe, sunt numai cămătarii, cari până acum despoiau pe țărani până și de cenușa din vatră, luându-le dobânda de 300 la 100 pe an, și cari acum ved că le scapă din mână chipul de a-i mai despoia mai departe. Se înțelege: când într'un sat e o bancă, cămătarii de acolo trebuie să se ducă în lume; și când în toate satele vor fi bănci bune, țăranii se vor îmbogăți, dar cămătarii se vor stinge de pe lume. Asta vrea legea, și asta nu le vine la socotelă cămătariilor; și iacă de ce umblă ei în toate chipurile să sperie pe săteni și să-i facă să fugă de băncile sătesci.

Trebuie însă ca cu toții să ne facem datoria, și să nu lăsăm ca țărani să fie victima credulității lor. D-vastră, învățătorii, ați înființat băncile populare; este acum datoria tot a d-vastră să nu le lăsați prada minciunilor. Trebuie să luminați pe săteni în toate ocaziunile, la cercurile culturale, la întruniri, la biserică, la primărie, ori-unde.

Trebuie să-i faceți să înțelegă care este scopul acelor ce umblă să-i înșele; să le notați care este scopul și rostul legii, pe care le-o veți explica rind cu rind, ca să nu mai incapă loc de vorbă.

De alt-fel, cum că legătura cu trecutul nu s'a rupt de loc, și că guvernul se silește să menție și să întărească ceea ce s'a făcut așa de bine, dovadă este că el caută să păstreze pe învățători în capul acestei mișcări. De aceea el a numit pe un învățător d-l D. Brezeanu, în înaltul post de membru al consiliului de administrațiune central al băncilor populare. Tot un învățător, d-l Dumitrescu-Bumbesci, care a contribuit așa de mult la lățirea acestei instituțiuni, a fost numit inspector al băncilor populare.

Apoi legea, la art. 16, spune că pentru controlul băncilor, vor servi și agenții Ministerului Instrucțiunii Publice.

Din toate punctele de vedere dar, viitorul băncilor populare este asigurat, și nu mă îndoiesc că învățătorii vor săi să urmărească și mai departe opera începută așa de bine de dinșii.

Ministru, Sp. Haret.

Peronospora sau mana viilor și mijlocele de apărare.

A sosit timpul când trebuie să purtăm multă grijă viilor, căci de-acum încolo, dintr'un moment într'altul, mana poate să le atace cu furie și negăsindu-le stropite, le poate distruge în 24 césuri, lăsându-le în toamnă fără rod și cu un lemn bolnav, ba încă stricate și pentru viitor, după cum de fapt s'a petrecut în anii trecuți când perderile ce au încercat mulți cultivatori de vii au fost foarte mari, întrecând chiar pagubele făcute de filoxeră.

Se știe că mana atacă toate părțile tinere ale viței: lăstarii, ciorchinii în flóre, strugurii cruți, dar mai cu sémă foile asupra cărora se observă cu înlesnire cele d'intăiu semne de bôlă sub formă de pete făinoase cu aspect alb sidefiu, aședate pe fața de dedesubt d'alungul ațișórelor foii, iar pe fața de deasupra nu mult după acesta, pe locul corespunzător, începe a se arată pete galbeni spélácite la început, care se tot închide din ce în ce până capătă culórea roșcată (1) Dacă bôla a fost localizată prin stropire sau timp secetos, părțile acestea se rup, fóia se perforéză și rămâne; iar în cazul când atacul se prelungesce sau se repetă, petele se întind și cuprinde mai tótă fóia, care cade în parte sau în întregime.

Pe cele-lalte părți tinere ale viței, bôla se arată tot sub formă de praf (2); iar pe locul atacat ies mai în urmă pete de culóre cafenie (3). Stricáciunile pricinuite acestor organe variază după gradul lor de lemnificare sau desvoltare, astfel lăstarii cruți pot fi uscați în întregime, iar cei mai în virstă numai pătați; ciorchinele sunt distruse cu desăvîrșire sau numai parte din flóri cad (se meiază). Cât pentru struguri deși mai rar atacați, totuși de multe ori se ved aco-

(1) Vița de vie este atacată de un paianjen numit *Phytoptus* (*Erineum*) bôlă la fel cu mana sub raportul aspectului, nu însă și al raportului distrucției. Se deosebesce prin aceea că la mană pelița foilor rămâne netedă și praful făinos se șterge cu înlesnire, iar la *Erineum* fața atacată este bășicată sau cu brobonele

(2) Se deosibesce de *Oidium* (altă bôlă care atacă via) prin aceea că acesta se caracteriséză printr'un miros de mucegaiu și praf unsuros, cea-ce nu are mana.

(3) *Antrachimosa* produce pete pe viță, însă acestea constituie un fel de bube intrate înăuntru, pe când petele de mană se înfățișéză sub o culóre deosebită a părței atacate, adecă fără depresiune.

periți de mană îndată după ce se aleg din flori sau mai târziu, sub formă de pete care împiedică dezvoltarea lor completă sau parțială.

În general vorbind și din punctul de vedere al producției, stricăciunile pricinuite de mană sunt proporționale cu intensitatea bălei și cu timpul când via este atacată. S'a vădit vii arse de mană în 24 de césuri după un simplu atac, altă dată completa despoiere de foi s'a produs într'un timp mult mai lung prin atacuri repetate; afară de acestea, dacă via a fost atacată pe timpul înfloririi și pe urmă a fost cruțată, rodul se împuținează și ce rămâne se cöce; iar dacă este atacată cu aceeași intensitate prin Iulie sau începutul lui August, cazul cel mai des, strugurii rămân toți, însă nu se mai coc, — rămâne aguridă — și ast-fel avem un vin slab și supus stricăciunii. O vie atacată presintă în anul următor semne vëdite de suferințe și dacă mana se repetă, via este expusă peirei, mai cu sëmă dacă este tînără. Poporul crede că tötă pricina mánitului viilor este cëta și ploile cu söre; dar mai cu sëmă cea d'întăiu, de öre-ce în urma acesteia de regulă apare bóla în vie; de fapt acestea sunt numai condițiuni prielnice maneii, însă adevërata causă a rëului este în o ciupercă parasită microscopică numită *Peronospora Viticula*, asemănătoare în dezvoltare și traiu cu mucegaiurile. Ca și multe din aceste ciuperci și chiar alte plante mai superioare, *Peronospora* viilor începe prin semințe numite *Conidii*, cari fiind ușore, sunt duse de vînt pe foile de viță și dacă se brodesce să fie și timpul umed, sëmînța acëta încolțese pe loc și colțul care ține loc de rădăcină se înfige în năuntru foii unde se ramifică formând o rețea de firșore însoțite cu nisce noduri pe ele, prin care suge suc din foii; iar din acëstă rețea sau rădăcină, numită în sciință *mycelium* dau nisce firșore (filamente), cari ies în afară prin deschidëturile de la fața inferioară numite stomate și pörtă în vîrfurile lor *Conidiile* numite semințe vëratice, fiind-că cât e vara de mare se înmulțesc mereu împrăștiind mereu bóla în vie, bóla care nu este alta decăt praful alb caracteristic al maneii, aflător la fața inferioară a petelor. Dezvoltarea completă a acesteii ciuperci de la încolțire și până la fructificare se face în 24 césuri. Spre tómnă nu se mai produce ast-fel de semințe afară, însă se produce altele în năuntru foii între firele de mycelium, ele sunt mai mari decăt cele d'întăiu și au chemarea de a păstră sau perpetuă ciupercă dintr'un an într'altul, ele se duc ernatice și rămâne în vie în foii, îngropate în pămînt sau pe fața pămîntului, iar în primăvara viitoare, îndată ce s'a încălžit și timpul este umed, ele dau nascere la semințele ușore de vară de la cari au plecat și cari ajutate de vreme prielnică se înmulțesc cu repediciune, producând bóla în vie.

Timpul cel mai bun pentru dezvoltarea maneii este o tem-

peratură între 25°—30° căldură și în special cęță, ploii încete și lungi, rouă multă, în fine umedlă. Anul acesta a început cu ploii multe și cum ca de obicei vom avę și căldură, atăt în primăvară cât și la vară, este un an de temut pentru vii; așă dar trebuie să ne gândim din vreme și să ne pregătim a luptă în contra acestui flagel, chiar dacā în urma brumei ce a dat nu am mai avę rod în vie; căci apărând via de mană lucrăm la creșterea unui lemn sănătos care va dă rod mult și bun în anul viitor. Mana viilor leac nu are; dar se pôte preintâmpinā cu ușurință, adecā se pôte împedica să nu se desvolte pe viță și acęsta, stropind foile și părțile tinere cu substanțe lichide, cari distrug sęmința acestei ciuperci. În general aceste substanțe cuprind *pietra vınatā*, a cārei putere omoritoare în contra sęmințelor de felul acestora este fôrte mare; o parte piétră vınatā la 100.000 apā este îndestulător ca să tăem puterea de încolțire a acestor sęmințe (Conidii).

Pentru a ne face o idee cum substanțele acestea apără vița de vie în contra manei, să ne închipuim că pe fața de de-asupra a foilor și pe părțile tinere ale viței s'ar aflā preserate micē bucățele de piétră vınatā. Sā presupunem că pe foi se aflaū dejā sęmințe de mană sau că s'au depus pe urmā. Atăt cât este uscătură, sęmințele manei staū locului, deși vii; însă dacā vine o cęță sau o plōie, în fine dacā cade o picătură de apā, sęmințele ciupercii încep să încolțescā, dar tot în același timp și piétră vınatā de-acī s'a topit și tocmāi apa care trebuia să le deā vięță, le aduce peirea lor, omorându-le. Precum vedem, pentru ca via să fie mereu apărată de venirea manei, trebuie ca în tot-deauna să aibā pe foi și pe tôte părțile tinere substanțe otrăvitoare, ceea-ce în practicā facem stropind via. Ast-fel fiind ar urmā să întrebuintām la stropirea sau pulverisarea vițelor cu materii lichide sau cu prafuri cari să conținā numai substanța activă, ceea-ce se și face pe alocurea cu tratamentul numit simplu, adecā o soluțiune compusā numai cu 300 gr. piétră vınatā la 100 litri apā. Un asemenea tratament are douē rele mai de sēmā: întâiul, se pôte întâmplā să ardā foile și al doilea nu se vede stropitura pe vie.

Tratamentul cel mai bun, eftin și cu folos, care se întrebuintezā fôrte mult, este așă numita *Zeamă Bordelesă*, a cārei descoperire e datorită unei întâmplări. În podgoria Bordeaux din Franța, viile erau aprōpe de o cazarmā, și cultivatorii mai mārghinași le stropiau cu apā de piétră vınatā voind să facā pe soldați a crede că strugurii sunt otrăviți, spre a nu i furā. Intru cât via a fost apărată de furțișag, prin acest mijloc, nu se spune; aū vęduț însă că viile acestea își păstrāū foile până în tōmnā târdui, pe când cele nestropite se desbrăcaū din vreme de foi fiind atacate de mană, acęsta a făcut ca acest mijloc să se întrebuinteze și

să se răspândescă ca tratament în contra manei. La început dozele de piatră vînată și var la 100 litrii apă erau mari; acum însă după o practică îndelungată și experiențe repetate s'a stabilit ca îndestulătore cantitățile următoare:

1) Pentru un tratament slab.

În 100 litrii apă:

Piatră vînată, 1 kilogram — 1,500 gr.

Var gras nestins 0,75. — 200 gr. în cas de var stins 2—3 kgr.

2) Pentru un tratament forte.

În 100 litrii apă:

Piatră vînată, 2 kgr.

Var nestins, 100—500 gr.; în cas când varul este stins punem 4 kilograme.

(Va urma).

D. Rădulescu

Șcf de Cult. Dom. Șegarcea.

Metoda cea mai bună de a mulge vacile.

In diarul de agricultură practică din Paris, de la 5 Februarie st. n., s'a publicat un articol cu privire la mulsul vacilor, Dăm în resumat partea cea mai însemnată a aceluși articol pentru cititorii «Albinei»; din care se poate vedea ce înrîurire mare are mulsul vacilor asupra cantității și calității laptelui.

După cum se vede din rîndurile ce urmează bogăția laptelui atârna de chipul cum femeia orî

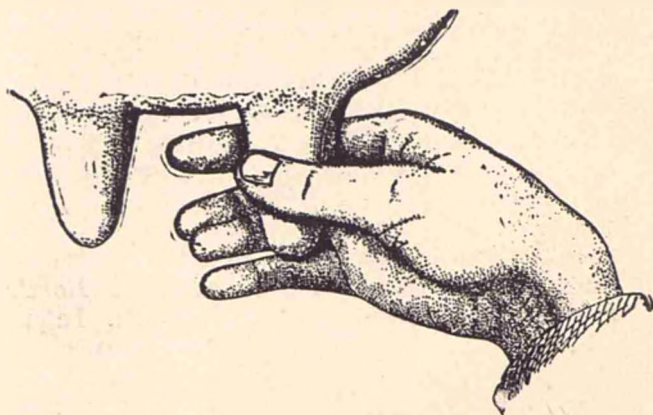

Fig. A.

bărbatul (văcarul), însărcinat cu mulsul vacilor, apucă țîța vacei între degetul cel mare și degetul arătător, scoborînd mîna pe lungimea țîței, după

cum se vede în fig. A, sau a ține țîța la muls între degete așa după cum se vede în fig. B și C.

Dar, metoda cea mai bună, recunoscută astăzi și care se practică în unele țări din Europa și Ame-

Fig. B.

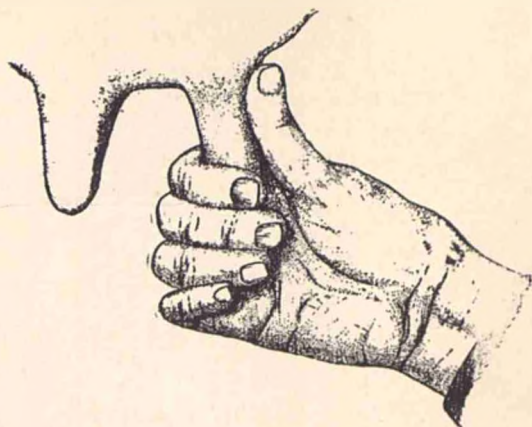

Fig. C.

rica, este așa și metoda a lui *Hegelund*, medic veterinar danez, care se vede în fig. D. și care se poate resuma ast-fel:

1) Femeea ori bărbatul, însărcinat cu mulsul vacilor, apucă cele 2 țîțe dinainte și după ce le-a golit de lapte, apucă pe cele-l-alte două corespunzătoare și le golesce. Mănele lucrează alternativ (adeacă când una, când alta), fără ca să se misce, afară de degete cari strâng țîțele ca să le golască de lapte.

2) Cu cele 2 mâni, femeea ori bărbatul, apucă din nou cele 2 țîțe dinainte, strîngându-le de odată, pe când cu degetul cel mare care se aplică pe partea de sus și concavă (scobită) a țîței, face (eserciteză) o ușoră apăsare, (un fel de masagiū) în acelaș timp. Așa că prin aceste apăsări ușore de sus în jos aduce ultimile picături de lapte în vasul în care se mulge vaca.

3) Trecând la cele 2 țîțe dinapoī (posteriore), se face acelaș lucru, lăsând tot odată degetul cel mare nemișcat, și se apasă ușor de sus în jos țîțele, numai cu cele 4 degete închise și împreunate, după cum se vede în fig. D.

Cu o ast-fel de metodă se mulge tot laptele, a cărui coloare galbenă ne arată marea cătățime de unt ce cuprinde.

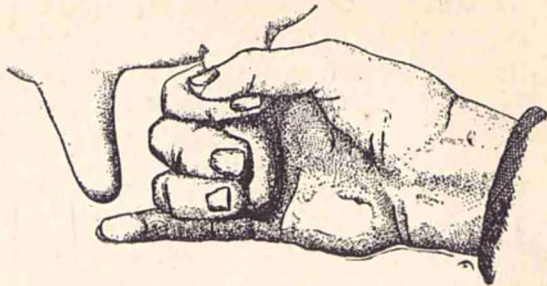

Fig. D.

4) Se apucă între pumnii mânelor, țitele dinainte a vacii și se strâng ușor, urmând axa lungimei lor. Această lucrare se face și pentru țitele dinapoi. Prin această metodă de mulgere se mai poate căpăta încă o anumită cătățime de lapte; iar ultima lucrare a mulsului stă în a imita sugerea vițelului care iuștesce secrețiunea laptelui, lovind țitele cu botul său cu capul.

5) În ast-fel de cas, se apucă ușor cele 2 țite din nainte între degetul cel mare și degetul arătător al mânilor, se ridică repede țitele în sus, așa ca să se producă o sguduitură asupra ugerului de jos în sus, și când ugerul s'a lăsat în jos, se mulge laptele cu ajutorul celor 2 degete arătate, se strâng țitele lângă uger; iar cu cele-l-alte degete se strâng cele-l-alte părți ale țitelor.

Această lucrare, la început ni s'ar părea mai puțin practică, totuși se pot obișnui cu ea, acei cari mulg vacile, foarte repede.

Deci, după cele 2 metode din urmă ale lui *Hegelund*, se poate căpăta și mai mult lapte, și mai bogat în materie grasă (unt).

Ultima porțiune de lapte, ce se poate mulge, este aceea care conține mai mult unt, și care se poate ridica la 5, 6, 7 și chiar 8 la sută, dacă nu mai mult.

Aplicând metoda lui *Hegelund*, la mulsul vacilor, se poate păstra forma ugerului de junică, ca

și celui a vacilor mai tinere, lăsând țitelor starea lor naturală, favorizînd în acelaș timp chiar și depărtarea lor.

La noi în țară, metoda lui Hegelund de a mulge vacile, s'ar pute încercă la școlele noastre de agricultură, spre a se pute constată dacă această metodă este cea mai perfecționată, ce se pôte aplică la mulsul vacilor.

V. S. Moga.

Asigurări mutuale rurale contra mortalității vitelor.

Incepem cu plăcere publicarea circulării ce d-l Ion Kalinderu, neobositul administrator al Domeniului Corónei, o va trimite agenților sîi, cu privire la înființarea de Societăți de asigurare sătesci, contra mortalității vitelor.

Din ea se va vedé nemărginitele folóse, ce mai cu sémă proprietarii mici și sătenii, ar trage din înființarea unor ast-fel de societăți, cari ar da un nou ímbold agriculturii.

Atragem deosebita luare aminte a iubiților noștri abonați, asupra acestei importante circulări.

Diferitele epizootii cari dau peste vitele țării noastre, ne reamintesc pierderile permanente pe cari le sufer agricultorii, din cauză că vitele lor, nu sunt asigurate contra mortalității. În adevăr, în cas de epizootii, statul despăgubesc pînă la un punct, pe proprietarii vitelor; în afară însă de aceste casuri, se întîmplă multe nenorociri, pentru cari săténul nu capătă, nici o despăgubire din partea niménuí.

De altmintrelea agricultorul trăind într'o nesfârșită nesigurantă, fiind supus el și gospodăria sa, la tóte pierderile pe cari pôte să i le aducă anii rēi, seceta, grindina, inundațiunile, bóla vitelor și necăutarea productelor, are destul de mare nevoie de a se asigura, contra acestor perderi.

În special la accidentele vitelor, marele proprietar pierde proporțional mai puțin, decăt micul cultivator. Vaca omului nevoiaș este de multe ori singura lui avere mai de sémă și pierderea animalului, printr'o întîmplare neprevédută, însemnéză cãderea lui în nenorocire, pe cãnd la marele proprietar, pierderea unui animal din 10, sau 100, nu pôte în semnă mare lucru.

De alt-fel în Franția, unde s'aú făcut cercetări serióse asupra asigurării vitelor, s'a constatat, că proporțiunea mortalității, este mult mai mare în micile exploatări, decăt în cele mari. Interesul asigurării nu stă însă numai în faptul că e vorba de micul cultivator, și că acest cultivator, este mai supus pierderilor decăt proprietarul mare, dar și în faptul că mica cultură la noi, ca și în alte părți, represintă cea mai mare parte din suprafața cultivată, represintă dacă

din nenorocire nu și calitatea, cel puțin însă cantitatea. După statistica agricolă pentru 1901, la noi în țară, sunt numai 4.061 de proprietari cari cultivă mai mult decât 100 Ha ; pe când numărul acelor a căror cultură este mai mică decât 100 ha., este de 937 389. După o ultimă lucrare publicată de către Ministerul de Domenii, se poate vedea că cea mai mare parte a vitelor din România se găsește în stăpânirea micilor cultivatori.

Așa bună-ură din o mie de proprietari de vite bovine, numai opt sunt mari proprietari și mari arendași ; iar 862, sunt mici cultivatori de pământ ; ori alt-fel exprimat, din o mie de boi, numai 7 — 8 aparțin marilor proprietari și arendași ; iar 870 micilor cultivatori.

În Franția, unde cum v'am spus, s'a făcut studii întinse asupra acestei chestiuni, s'a constatat că într'un singur an, 1888, paguba provenită din mortalitatea vitelor, s'a ridicat la aproape 39 mil. franci. Gândiți-vă, câte vite nu pier la noi numai din cauza accidentelor neprevăzute, cum ar fi inundațiunii, cădături, ori din cauza fiarelor sălbatice.

În special pentru pierderile pricinuite de către fiare, s'a încercat a se face o statistică, din care ar reeși, că în anul 1900, animalele sălbatice au mâncat 42.125 de cai. boi, vaci și oi.

Pentru a curma însă pierderile pricinuite prin accidentele vitelor, nu este alt mijloc de cât *asigurarea mutuală* Într'a-devăr suntem conștienți, că ideea de mutualitate este greu de introdus și la noi, cum a fost de introdus și în alte țări, din cauza simțimentelor de neîncredere și rivalitate profund înrădăcinate în populațiunea rurală. Totuși grație muncii desinteresate, și jertfelor ce s'a adus de către ómenii de bine, a ajuns de a se face minuni, chiar acolo unde se credeă că nici odată nu vor prinde rădăcinii asociațiunile cooperative cu caracter mutual. Astăzi în toate țările civilizate există puternice societăți pentru asigurarea vitelor.

Dar dacă nu este tocmai greu lucru de a întocmi societăți de asigurare cu bază curat comercială, cum sunt de pildă Societățile de asigurare asupra vieței, s'a făcut în condițiilor și a grindinei, nu e tot ast-fel când e vorba de a organiza societăți mutuale. interesând direct, pe înșiși locuitorii unui sat la bunul mers al întreprinderii lor.

La noi până acuma, nici-o societate n'a primit în cadrul operațiunilor sale asigurarea vitelor, iar statul n'a intervenit, spre a introduce asigurările obligatorii, cum de ex. a făcut Guvernul Bulgar, pentru asigurarea cerealelor contra grindinei. Chiar dacă Societățile actuale de asigurare se vor decide de a primi între operațiunile lor și asigurarea vitelor, totuși din această măsură vor trage folose mai mult proprietarii mari, de cât micul agricultor, precum s'a întâmplat și se întâmplă în țări mai înaintate în cultură de cât

țara noastră. Micul agricultor este nevoit de a se ajuta de multe ori prin sine însuși, și nu arare ori acest ajutor îi este mai de folos, decât dacă i-ar fi venit de la străini sau de la Stat.

În cazul de față, societățile locale de asigurare a vitelor, au folosul de a avea cel mai bun control, înșelătoriile din partea asiguranților sunt excluse, căci membrii societății se cunosc bine. De asemenea este exclusă ușurința cu care s'ar face asigurarea, de orice fie-care membru al societății este lovit, indirect, prin pierderea care ar suferi societatea.

La acesta s'au gândit și aceia, cari au preconizat, înființarea de societăți locale, societăți cari, în străinătate, au ajuns într'un timp scurt, la o stare neașteptată de înflorire.

De altminteri acolo, la început n'a fost vorbă de a substitui societățile locale, societăților comerciale de asigurare, spre a le continua opera; ci de a organiza mutualitatea pentru a face față nenorocirilor agricole de cari nu îngrijiau societățile comerciale. Acesta a fost și punctul de vedere, după care s'a călăuzit Impăratul Napoleon III-lea, când a supus la 1857, deliberărilor consiliului de stat, proiectul de decret pentru formarea unei case generale de asigurări agricole, casă destinată a indemniza pe cultivatori, prin mijlocul unei contribuțiuni anuale, fixe și voluntare, de pierderile suferite, prin grindină, geruri, inundațiuni și mortalitatea vitelor. Casa de asigurare mutuală fondată astfel, pe cale administrativă și pusă sub patronagiul Statului, trebuie să trăiască din propria sa viață și fără alte mijloace decât cotizațiunile asiguraților.

(Va urma).

I. Kalinderu.

Notițe științifice

Tensiunea gazelor. Apăsarea atmosferei. Sifone. Pompe.

Am scris în numerele trecute ale «Albinei» despre mașinile cu aburi, spunând în trecăt până să ajung la ele, cum a făcut omul să supuié toate puterile firesci pe cari le-a descoperit treptat, treptat. Am spus acolo că aerul e greu, că înfășurâ pământul de jur împrejur la o mare înălțime, numind totalitatea acestui aer atmosferă, și am spus și că atmosfera are o apăsare de necređut de mare.

Vorbind apoi de aburi, am spus că aburii, aerul, și tot ce sémână cu aerul și cu aburii, pe cari le numin gaze, au o năzuință firească de a se împrăscia tot mai mult, dacă nu sunt reținute de ce-vă; și această năzuință de împrăsciere am numit-o *tensiunea gazului*; apoi am spus cum această tensiune e o putere care se poate mări cât voim de mult, căci ea atirná de două lucruri: întâi de cât gaz e, și al doilea

de mărimea locului în care e închis gazul: *cu cât e gaz mai mult și cu cât locul în care-l închidem e mai mic, cu atât tensiunea gazului e mai mare, și la dinpotrivă e mai mic.*

De pildă: Când fierbe mustul, sau vinul nou într'o butie, dacă butia e închisă la vrană, butia plesnesce: căci fierberea vinului provine din nascerea unui gaz, care gaz înmulțindu-se din ce în ce înăuntrul buții, poate căpêta o tensiune ori-cât de mare, așa că nimic să nu-î pôtă stă împotriva; și ast-fel 'i-e fôrte ușor să facă să plesnescă cercurile buții, ori-cât de tari ar fi ele.

Iêrba de pușcă aprinsă cu ce-vă se preface *tôtă de odată* într'un gaz fôrte-fôrte mult; și dacă iêrba a fost închisă într'un loc mărginit, cum e înăuntrul unei puscă, sau înăuntrul unui tun, tensiunea gazului născut, din cauza mulțimii lui, e așa de puternică că aruncă glonțul, sau ghiulêua cu atâta putere la miș de metre depărtare.

La mașinele cu aburi încă se folosește tensiunea aburilor, care se face atât de mare prin înmulțirea aburilor, după cum am spus scriind despre ele.

Se pôte însă, după cum vedem, a se mări tensiunea unui gaz și micșorând locul în care e închis gazul.

Să luăm de pildă *pușcociul cu dop*. Țeva lui, pe care copiii o fac din lemn de soc, e deschisă la amândouê capetele, și la un capêt se pune dopul udat, (copiii îl udă în gură), ca să nu străbată aerul pe lângă dop; iar la cel-lalt capêt se viră bêtul, iar udat ca să nu străbată aerul pe lângă el. Apêsându-se bêtul, care intră și înainteză în țevă frecându-se de pârêții țevii, înainte de a ajunge bătul la dop, dopul sare fiind aruncat departe, și face acel *poc* plăcut copiilor. Iată de ce se întâmplă acesta:

Punând dopul la un capêt al țevii și bêtul la cel-lalt capêt, se închide aerul din țevă între dop și bêt: acest aer e îm-prăsciat așa dar în locul mărginit de pârêții țevii, dop și bêt. Apêsându-se însă bêtul, pe măsură ce bêtul înainteză în țevă se micșorează acest loc și prin micșorarea locului, tensiunea aerului din el crește, și crește mereu cu cât mai mult micșoram locul prin apêsarea mai departe a bêtului. Ast-fel această tensiune crescând mereu, ajunge atât de mare că face să sară dopul. Și ar fi în stare să facă să plesnescă țeva dacă dopul ar fi lipit așa ca să nu pôtă sari. Iată dar cum omul și pentru o jucărie de copil folosește o putere frîscă: tensiunea aerului.

Mai e o jucărie de copii, nu așa de răspândită ca pușcociul cu dop dar care ne pôte interesa și mai mult: ea pare că sêmênă cu pușcociul cu dop însă în ea e folosită nu tensiunea aerului ci apêsarea atmosferii: Această jucărie numită fôrte adesea *pușcociu cu apă*, copiii o fac din cucută. Se scie că cucuta e formată din multe țevi îmbinate una'ntralta,

țevile fiind închise prin nisce capace la îmbinături; copiii taie una din aceste țevi așa că la un capăt să rămână închisă cu capacul ei firesc, iar la cel-lalt capăt să fie deschisă, și-i fac o găurice, fie în capac chiar, fie în țevă lângă capac; apoi îi fac și un bêt ca al pușcociului cu dop.

Ei se jocă cu această jucărie ast-fel: Viră bêtul în țevă până la fund și apoi cufundă țeva cu fundul în apă, așa că apa să vie peste găurice și după aceea trag bêtul în sus din țevă, fiind cu băgare de sémă ca găuricea să nu iasă din apă. Pe măsură ce se trage bêtul, intră apa în țevă prin găurice și când bêtul a ajuns aproape de capătul țevii îl opresc. Atunci scot și țeva cu totul din apă și apa rămâne de sine în țevă.

În sfârșit apăsând cu bêtul asupra apei din țevă, apa țîșnesce pe găurice și stropesce, iar copiii rid și fac haz.

Pentru a vedé de ce se întâmplă lucrurile ast-fel, băgăm de sémă că în această jucărie sunt două fapte deosebite. Întâiul fapt e sorbirea apei în țevă când tragem bêtul, și o sorbire de mirat, căci apa vine după bêt ca și cum ar fi o fâșie lipită de capătul bêtului și noi o tragem cu bêtul, iar apa rămâne în țevă și după ce se scóte țeva de tot din apă; și al doilea fapt e țîșnirea apei din țevă când apăsăm bêtul asupra ei.

De faptul că țîșnesce apa prin găurice, ne putem da ușor séma, căci înțelegem ușor că dacă apăsăm cu bêtul asupra apei din țevă, apa trebuie să iasă și iese pe unde găsesce, adică pe găurice. Dacă n'ar fi găuricea, apa ne avënd pe unde să iasă, și dacă s'ar apăsă cu putere, s'ar sparge țeva.

Rămâne așa dar să vedem numai de ce se sórbe apa în țevă și de ce rămâne acolo când scótem țeva din apă. Ca să ne dăm bine séma de acesta, să virăm țeva fără bêt în apă, ca și când am viri-o cu bêt. Vom vedé că apa tot intră în țevă, dar cu două deosebiri: întâi, că apa intră foarte încet, și a doua, că apa nu se ridică în țevă decât până la înălțimea apei din afara țevii; pe când, când virăm țeva cu bêtul și tragem bêtul, apa se ridică repede, după cum am dis mai sus, ca cum ar fi o fâșie lipită de bêt și o tragem cu bêtul, și nu se opresc la înălțimea apei din afara țevii, ci trece înainte urmând bêtul până unde-l tragem. Mai e și o deosebire când scótem țeva cu totul din apă: atunci, dacă am virit țeva fără bêt, când scótem țeva din apă, apa din țevă curge pe găurice afară, pe când dacă am virit țeva cu bêt și trăgând bêtul și scótem apoi țeva cu totul din apă, apa rămâne în țevă fără să curgă o picătură din ea afară. Alta e așa dar pricina pentru care apa intră în țevă fără bêt și alta pentru care intră în cea cu bêt. Apa intră în țeva fără bêt din pricina greutateii apei, prin care ea apasă asupra păreților țevii și pătrunde în țevă prin găurice: cum am dice, apa intră atunci de voia ei; pe când, când apa intră

în țevă urmând bêtul, ea intră silită, pentru că este împinsă de ce-vă în țevă după bêt; și acel ce-vă care o împinge, o împinge și când scótem țeva din apă, și nu o lasă să curgă nici o picătură afară din țevă; ci trebuie să o împingem noi cu bêtul ca să țîșnescă. Ei bine, acel ce-vă care mai întâi împinge apa în țevă după bêt și apoi o opresce în țevă să nu curgă, e apăsarea atmosferei. În adevăr: Când virim țeva fără bêt în apă, în țevă e aer și acest aer e în legătură cu atmosfera, așa-că atmosfera, care apasă asupra apei din afara țevii, apasă și în năuntrul țevii și prin găurice apasă deci și asupra apei din dreptul găuricii, așa că apa *de toate părțile pe unde e liberă* e apesată de o potrivă de atmosferă: de aceea am đis că apa intră în țevă fără bêt numai prin apăsarea născută de greutatea ei, și nu se póte urcă în țevă mai sus decât e apa din afară.

Când însă am virit bêtul în țevă, am gonit aerul din țevă pe găurice; și ast-fel când cufundăm găuricea în apă și tragem bêtul, apa din dreptul găuriceii nu mai are apăsarea atmosferei și din năuntrul țevii, căci acolo rămâne gol de aer; deci apa din dreptul găuricii are numai apăsarea atmosferei din afara țevii, care apăsare fiind fórte mare, după cum am spus, împinge apa în țevă cu o fórte mare putere așa că o ridică în sus în țevă ca și cum ar fi lipită de bêt.

(Va urma).

I. Otescu.

Poveștea găștelor

U n găscan cu pene lucii
 Cum trecea pe pod prin sat
 Și 'ntr'o mân' aveă papucii,
 Nu sciū cum i s'a 'ntâmplat
 Că papucii lui cădură,
 Ce păcat, o, ce păcat!
 Căci erau cu-alesătură
 Fără leac de tivitură —
 Ce păcat!

Găștele-auđind cum sbeară:
 «Aoleo! Papucii mei!»
 Intr'un suflet alergară
 Și 'ntrebaū mirate ce-î?
 «Am rămas» plângea găscanul
 Păgubaș de patru lei!

Iată-mă desculț, sërmanul!
 Ce mă fac acum golanul,
 Fără ei!»

«Haideti toți, și moși și babe
 Să-î cătăm pe riū acu!»
 Repede 'notând din labe
 Cîrdul tot pe riū trecū.
 «I-ai găsit? — «Eū nu, surată,
 Ce mă 'ntrebî așa și tu!»
 Tôte-apoi strigau de-odată:
 «Bată-î pacostea să-î bată!
 Nicî eū nu!»

Vara 'ntrégă tot umblară,
 Dar papucii, duși aū fost!
 Și-aū să umble și la vară
 Până ce le-or da de rost!
 Iar gâscanul merge, vine
 Face cruci și ține post,
 «Nu-î găsesc! Sărac de mine,
 Iar desculț e, veđi tu bine,
 Lucru prost!»

Gâștele de-atunci, în cale,
 Când vęd apa unde-vă,
 Căutând pornesc agale
 Tot cređend că-î vor află.
 Vin și rațe să le-ajute
 Mac-mac-mac și ga-ga-ga!
 Mac-mac-mac! Haid vino, du-te,
 Dile-așă pe riū perdute!
 Ga-ga-ga!

Iar când gâștile staū glótă
 Și prin-dreptul lor te duci,
 Sare tabăra lor tótă
 Să te 'ntrebe: Ce ne-aduci?
 Ai găsit papucii? Spune?»
 Tu la fug' atunci s'apuci!

Sî-sî-sî! tot fac nebune
 Și te mușcă, doar' le-ai spune
 De papuci!

G. Coșbuc.

L I C A

(Nuvelă macedonénă).

La Sudul Bitoliei se întinde frumoasa câmpie a Morihovei, încinsă de marele riu Cerna. Luciul apelor în mijlocul verdei deschis care stă în toate anotimpurile, desfată vederile ori-cărui și se pare că totul este nemuritor, făcând excepțiune de la legile fatale ale naturii. Singură lebăda plutesc pe acest luciul de ape, și ea pare că în mersul ei, voiesce a ne spune: — «Tóte 's trecétore».

Omul care se găsește pe acest verde covor își închipuie că este transportat în lumi din basme fermecătoare, răpit fiind de dărnicia naturii și de nemărginita avuție cu care sunt înzestrate aceste locuri.

S'ar păre că întinderea acestui întins covor înălțat și încins ca într'un cerc de apele *Cernei*, n'ar avé sfîrșit; în zare însă se înalță falnicii munți ai Morihovei, vecinic cu coróna de zăpadă pe fruntea lor. Acești munți înșirați în rînd, în fața întinsului ocean de verdéță și de luciul apelor *Cernei*, sunt cuibul bravilor Aromâni.

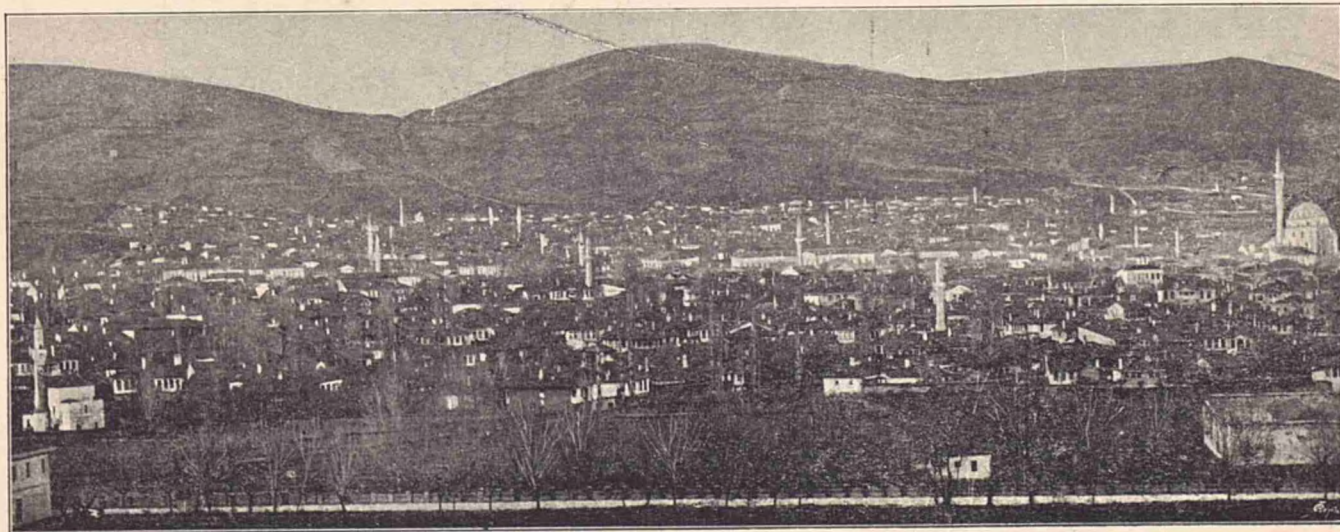
Cine scie istoria némului românesc și mai cu sémă faptele eroice fără de pereche ale lui Ștefan-Cel-Mare, la vederea acestor munți, fără voie, se vede transportat în munții Vrancei, și nu așteptă decât glasul aceluși Căpitan care băgase groza în păgâni, ca dintr'o clipă să răsară miș de voinic și chiar arborii seculari să se pună în mișcare, venindu-i în ajutor.

Póte că și frații noștri din munții Morihovei ar fi avut parte de unul ca Marele Ștefan al Moldovei, și să fi făcut minuni de vitejie, dar timpurile vijelióse, dușmane și întunecóse cari au trecut pe capul nefericitului popor român din Macedonia, au înghițit faptele eroice, cum s'au încercat a le înghiți limba și numele.

La vederea acestor munți fericitul muritor nu scie de ce să se minuneze mai întâiu: Câmpia îmbălsămată și udată de apele binefăcătoare ale *Cernei*? Pótele și cóstele munților, unde în formă de amfiteatru stau rinduite casele Aromânilor, ori piscurile cele acoperite cu néuă?

Priveliscea este răpitóre! Piscurile înalte și ascuțite încoronate cu diadema zăpedii, pare că ating cerul. Nu te poți uita sus, căci pe lângă frumusețe mai e ce-vă care te înspăimintă; mai cu sémă piscurile în înălțimea lor parcă stau gata, gata a se prăvăli; și atunci pe lângă admirațiunea inspirată, un fior rece străbate întreaga fire omenescă. Și se scie, căci tot ce-i grozav, e și măreț. — Da, măreț și tot odată grozavă este priveliscea acestor munți.

Cóstele lor sunt brăzdate de nenumărate riulețe, cari șerpuiesc

O vedere a oraşului Bitolia (Macedonia).

spre pôle, repeđindu-se cu un murmur dulce, și făcând virtejuri spumegóse când se izbesc undele apelor de stâncile acoperite cu mușchiu.

Cu cât apele riulețelor ajung în spre pôle, cu atât sunt mai grăbite și mai spumóse, iar murmurul lor nu mai e dulce, ci aspru și plângător, izbirea lor e mai puternică, stropind în drépta și în stânga și în furia lor s'ar crede că ar vré să-și rěsbune pe tot ce ar întîlni în calea lor, simțind cum peste o clipă își vor pferde individualitatea, amestecându-se cu apele Cernei.

Panorama cea mai frumoasă, care nu se póte descrie, este a fi la pólele acestor munți uriași cu păduri seculare, într'o diminéță din luna lui Maiu.

Familie Armână din Bitolia.

Atunci veđi în spre răsărit pe orizont o dungă portocalie de o colóre dulce ; cerul abia își stinge miile de luminări și pe întinsa boltă nu se vede decât numai o colóre albastră. Sus limpede ca cristalul, jos în spre câmpie verde ca smaraldul cu puncte strălucitoare de brăul și mărgăritărelele formate din apele Cernei.

Munții cu arborii lor seculari, cu virfurile ascuțite și stâncile pe alocurea pleșuve, sunt brăzdați de miș de riulețe ce stau ca o copilă cu surisul pe buze, așteptând cu nerăbdare razele binefăcătoare ale sórelui de dimineță.

Pe după înaltele și ascuțitele virfuri de munți, acoperite cu neauă, sórele își trimit razele, care nu ating decât crucile falnicilor brađi. O clipă și totul se înviorază. Paséřile se desmorțesc din întunericul și din récórea nopții și cu toate în cor forméză un concert fermecător ce nici odată nu se póte uita. Sborul lor e sprinten și vesel, când spre cer, când spre adâncile văi. Vulturul, Regele sburătoarelor, atins și el de razele solare, își plimbă jur împrejur ochii săi mari și agerși și de-odată își întinde cu greu, dar sigur, falnicele aripă și-și ieă sborul.

Florile încă nu stau în nesimțire, ci îndată ce s'ating de razele luminătorului își scutură de pe ele lacrămile de rouă, răspândind parfumul lor îmbătător.

Ce-vă feeric e în acest timp al ăilei, când turmele de oi scutură roua și se împrăscie pe tot întinsul; și cum în acea lună încă mieii nu-s înărcăți, miș de behăete răsună din toate părțile, mamele își chémă mieii, iar ei răspund. Telingele de la gâtul berbecilor și oilor și ele adaogă mult farmec la un asemenea concert. Apoi ce să mai ăicem de murmurul apelor?

Îci audă nechezatul cailor, lătratul căinilor, urlatul fiarelor sălbatică, chiuitul păstorilor, ciripitul miilor de pásăři; colo, în fundul pădurii, se aude câte o detunătură de pușcă, descărcată în vre-o lighionă sălbatecă, în cât toți munții de o dată reproduc un ecoú deslușit, de ai crede că au detunat 10 arme odată. Sus spre virfurile munților, un nor negru se desface, despicat de fulgere și de tunete, iar jos, prin vale se vede curcubeul cu multe-culorile lui.

Munții începând de la póle și până la marginea corónei de neauă, sunt îngănați de herghelii, turme, ciređi; iar Aromănilor li se umple inima de bucurie, vedându-și avutul lor crescând, pe câtă vreme străinii sunt plini de vrăjmășie de belșugul ce natura a hărăzit Aromănilor.

Razele aurii ale sórelui se resfrâng cu atăta farmec asupra caselor Aromănilor, care sunt aședate în formă de amfiteatru, în cât micile căsuțe albe și lunguețe în formă de turn, devin prin strălucirea lor, fie-care un diamant.

La primele raze ale sórelui vedă cum din fie-care castel de munte, (casele Aromănilor de munte au forma castelelor din evul mediú, sunt zidite de piétră, în două sau trei catură, învelite cu plăci, ferestrele mici, úșele sunt sau de nuc masiv sau de fier, și de jur împrejurul păreților meterezuri, de unde în timp de asediú să se póta apéra și trage focuri de armă, fără să fie vedúți) ies Aromăni bine îmbrăcați în costume albe, înarmați ca în timp de răsboiú, cu pletele lungi suflate de vint, și după ce privesc câte-vă clipe la frumusețea naturei, își fac cruce și o pornesc la lucru. Să-și vedă cum urcă delurile, cum străbat cărările și cum cuprind totul cu o aruncătură de ochi ădică, că deși despărțiți de secolă de patria

mumă «Roma», care a cucerit lumea întrégă, acești legionari romani a păstrat tóte virtuțile strămoșesci.

Dar ce să ȃicem de Aromancuța cea sprintenă ca veverița, curată ca o flóre, ca o porumbiță, care pe lângă că este minunată mamă de familie e și tovarășe nedeslipită a soțului în tóte primejdiile ; de multe ori ea luptă alături cu bărbatul ei cu arma în mână. Vrednică urmașă a metrónelor romane, nu scie ce e oboséla, nu scie ce e frica.

În concertul cel nedescris din acești munți, în frumusețea naturii, am uitat a descrie și mult duiósa și melancolica doină a Aromânului.

De cu primăvară și până la Sf. Măria Mică, munții Morihovei răsună și ecoul lor repetă trista doină a păstorilor Aromâni.

Și trebuie să se scie că doina Aromânului e mult mai jalnică decât acelor-lalți frați ; căci pe lângă că își plânge peripețiile vécurilor, își mai plânge și desmembrarea și mult depărtarea, peste nouă mări, și noué țări, de mult dorita mamă : «România».

Călătorul care pentru prima óră ar visită acești munți, deși vederile lui sunt îndestul de mulțumite de atáta dărnicie a naturei, când aude plângétórea doină a Aromânului, inima nu-i póte stă nemișcată, și ochii fără voie îi varsă șiróie de lacrimi.

Româncuța și ea dacă nu cântă din fluer sau din caval, cu talentul ei muzical, scóte nisce accente atât de dureróse, în cât la tânguitul ei și păséritele par a luá parte, căci își schimbă versul, a-companiind-o. Se duce cu merinde la stână pentru iubitul ei soț, cântă doina ; se duce la apă, cântă doina ; își légănă copilul, tot doina își cântă ; se odihnesce sub umbra unui copac stufos dintr'o frumósă poiană, tot doina îngână : Doina și iar doina, este mângăerea sufletului ei : Ea fără doină nu póte trăi.

În ast-fel de locuri trăiesc Aromânii, de aceea se găesc virtuți, ca ale lui moș *Dina* și ca a ficeii sale *Lica*.

(Va urma).

Gussy Apostolescu.

Păstrarea peșcelui prósplet. Acum când au început căldurile, lucrurile de mâncare și mai ales cárnurile sunt supuse stricáciunii. Fie-care gospodină are câte un mijloc pentru a puté ține în bună stare un timp mai mult, ori mai puțin lung, diferite cárnuri trebuinóse pentru hrană.

Din feluritele mijlóce de păstrare, cele lesniciose, mai simple, sunt cele mai bune, însă se întâmplă adese ori ca tocmai aceste mijlóce simple sunt mai puțin cunoscute.

Pentru păstrarea mai îndelungată a peșcelui prósplet, voiú da aici mijlocul cel mai ușor și cel mai bun, prin care putem ține peșcele prósplet timp de mai multe zile,

N'avem decât să spintecăm peșcele prósplet, să-i scótem cu îngrijire măruntaele, și apoi să-l spălăm de mai multe ori cu apă rece.

După aceea să-l ștergem bine de apă cu o cârpă curată, până ce se usucă la suprafață și să-l atárnăm într'un loc umbros și deschis, unde e curent de aer, sau ca să fie în bătaia vântului.

Într'o revistă franțuzescă, un bun gospodar, spune că prin acest mijloc fórte ușor, el puteá ține peșcele prósplet 5-6 zile în bună stare.

I. N.

Sfóră 'n țară!..

D-lui Spiru Haret, Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice.

Și 'ncepe-atuncea Voinea State:
— Or fi, la București, păcate
Cu chip de omeni mari și mici,
A' căror' fapte-ajung pe aici
De ne încarcă, ne 'mpovără
Ca pietrele de móră...

Dar uite, vorba mea vă fie
Acu, cinstită bucurie,
Că dede unul Dumnezeu,
Să se ivescă 'n drumul greu
Un *Sfetnic mare*-al luminării,
Om bun, la cârma țării...

Și omul ăsta, minte dréptă,
Porni cu faptă înțeléptă
Să cumpăniască pentru noi
Secarea multelor nevoi
Și-a minților destelinare
Spre nouă seménare.

Din vremi, acuma 'ntunecate,
Aũ stat mereu la noi în sate
Și preoți, și învățători,
Dar nu le-am fost ascultători,
Nici ei apoi, chiar dacă vrură,
Indemn, curaj, n'avură...

Hei! mēi băeți, -- să fie furcă,
Și firul, uite, se încurcă;
Dar când e mână, — ese fir
Subțire, bun, întreg, în șir;
Și mâna *Sfetnicului* prinse,
Că inimă, minți, aprinse...

Porunca *lui* fu lămurire
 Și 'nvătătorilor pornire,
 Și graiul lor tărie-a fost
 Să ne deștepte pentru rost, —
 Și-acù le darăm ascultare
 Că fapta erà mare!..

Când puî cu omu 'n plug, se vede
 Ce-î pôte mintea și 'n ce crede:
 Aù pus ai noștri 'nvătători
 In plug cu noi, și credători
 Ca *Sfetnicul* în ei, — vèdură
 Că scim de 'nvătătură!

Săraci am fost și suntem încă
 Dar sărăcia nu-î adîncă
 Fiind-că, fețiî mei, putem
 S'agonisim din cât avem,
 Să ne ferim, cu chibzuire,
 De ori-ce nărăvire...

Ađi, ca minune din poveste,
 Precum n'a fost, dar precum este,
 Bănci sătenesci noi ne durăm
 Și uniî altora ne stăm
 In ajutor, în tótă voea,
 Când bate 'n prag nevoea;

In preajma școlei, la lumină,
 Ađi rîde 'ntins câte-o grădină
 Cu rîs de arbori roditori,
 Și 'n rînduri brazdele surori
 Cu fel de feluri de legume, —
 Spre muncă să ne 'ndrume;

Ađi, alt-fel înțelegem «cartea»,
 Că ea ni-î cârma, ea ni-î partea,
 Și alt-fel, mândrului ogor
 Să-î dăm vieață pentru spor,
 Și alt-fel să 'ngrijim de vite,
 Tovarășe iubite.

Ca spicu 'n bob, ca spița 'n rôte,
 Așă erau în fire tôte ;
 Dar bobul, numai semănat
 Pe loc muncit, dă spic bogat,
 Și trebuie apoi să fie
     Plugarul, rost să-î scie.

Plugarul fu, cu norocire,
 Ministrul, *Sfetnicul*, — de fire
 Și inimos, și plin de dor
 De țara *lui* și de popor, —
 Și eată gându-î mare 'nchină
     Să facă 'n noi lumină!

Adîncă mulțămire, *Ție*,
Mărite Sfetnic, pe vecie !
 Auđi-ne, cum ne rugăm
 Pe Domnul Sfîntul să 'ndurăm
 Traiū lung și bun să-ți rînduiască,
     Să ni te dăruiască !

Privesce din a Ta tărie
 Duiósa noastră bucurie;
 Privesce-ogorul românesc,
 Ascultă-î graiū sărbătorese
 De 'ntinerire și mândrie
     Ce 'Ți naltă, și el, *Ție* !

Cunóscem, mēi băeți, pe cine
 Ne vrea în tot-deauna bine,
 Și nu-î cunóscere 'n zadar,
 Căci dă, ca vița, bun lăstar,
 Și 'n sufletul nostru rodesce
     Și crește... vecinic crește!..

Hei! crește și ce î bun, în lume!
 Acuma, vreți să-l sciți din nume
 În gându-vē să-l pomeniți
 Și sfóră 'n țară să-l svoniți ?
 Haret îi este sicilitatea :
     Ni-l ție sănătatea !

N. Rădulescu-Niger.

Societăți economice la sate.

a) Înființări.

Cu începere de la 1 Martie 1903, funcționează în cătunul Dălhăuți, comunele Unite Bonțesci-Cârlige din județul R.-Sărat, o bancă populară cu numele «Furnica». Inițiatorii sunt: N. Dragomirescu, care a fost ales și ca președinte; preotul Ilie Marosin, ca vice-președinte, Ion Vințulescu învățător, ca casier, și N. Pastia ca secretar. Numărul membrilor activi până în prezent sunt de 34.

* * *

La 15 Martie a. c., s'a înființat în com. Tătărană, jud. Fălciu, o societate economică-culturală, din inițiativa d-lui I. A. Chirică, absolvent al Facultății de Teologie și a d-lor învățători: V. Costăchescu și S. Chirilă, cu 60 membrii fondatori. Comitetul se compune din: D. Andreescu, avocat și proprietar, președinte de onoare; N. Bedreag, președinte activ; vice președinți: I. A. Chirica și Pr. I. Cojan; casier, M. Bahnareanu, secretari: V. Costăchescu și S. Chirila; membrii: Pr. Gr. Ionescu, N. T. Chirila și Ion Motaș.

Censori: M. Popescu, S. Mihordescu și Pr. Săvescu.

* * *

b) Bilanțuri.

Societatea Cooperativă de Credit și Economie «Teléjenul» din Com. Homoriciu, jud. Prahova.

Situația fondurilor societății în seara zilei de 22 Martie, anul al șaptelea 1902/903.

PRIMIRI

Fondul Social.

Capitalul Social la 31 Martie 901/902	146.028,64	
Cotizații încasate	41.920,—	
Procente »	17.602,04	+45 lei care sunt pro-
	205.550,68	centele date la un depositar.

Fondul de Administrație.

Excedentul și dividend 1955,33		
Inscrieri și remise	565,—	Societari rămași 1.402
Taxa de 2 ^o / _o	3.239,98	Debitori aflați 1.764
Total	5.760,31	Total societ. și împrumut. 3.166

Fondul Depositelor.

Incasat de la un Depositar	1.800,—
Procente cuvenite	45,—
Total	1.845,—

Fondul de Rezervă.

Incasat din 2 ^o / _o din beneficiul anului 901/902	291,08
Total	291,08

Fondul de Bine-Faceri.

Incasat din 1 ^o / _o din beneficiile anului 901/902	145,54
Total	145,54

Recapitulație:

F. Social	205.550,68
F. Administrație	5.760,31
F. Dep.	1.845,—
F. Reser.	291,08
F. B.-Faceri	145,54
Total general	213.592,61

DĂRI

Fondul Social

Capital în creanțe	186.006,58 + 929,42
În retrageri sociale	19.544,10 care sunt din fondu de Ad-ție
Total	205.550,68

Fondul de Administrație.

În cheltueli	3.796,—
Capital în creanțe	929,42
În numerar	1.034,89
Total	5.760,31

Fondul Depozitelor.

Restituit suma depusă cu procente	1.845,—
Total	1.845,—

Fondul de Reservă.

În numerar	185,08
Scădut din fond nise procente neincasate	106,—
Total	291,08

Fondul de Bine-Faceri.

În cheltueli	95,—
În numerar	50,54
Total	145,54

Acest bilanț a fost prezentat cu ocazia vizitării Societății de către d-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice, d-l Spiru C. Haret, în ziua de 23 Martie 1903.

Domnia sa a luat un asemenea exemplar situație, împreună cu un exemplar Statutele Societății.

D-l Ministru a stat mai bine de 1/2 oră în biroul Societății, întreținându-se cu tot personalul Societății și ascultând o mică dare de seamă făcută de d-l Președinte al Societății.

Informațiuni.

D-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunii publice, a adresat o circulară revisorilor școlari, prin care impune învățătorilor ca împreună cu preoții să lupte contra concubinajului de la țară, unde a luat proporțiuni îngrijitoare.

Să sperăm că se va lucra cu trageră de inimă.

* * *

Ministerul Cultelor a expediat administrațiilor financiare din țară suma de 460.000 franci, suvențiunea acordată de administrațiunea Casei Bisericii tuturilor bisericilor din țară pentru tr. Aprilie 1903.

* * *

D-l Ștefan Eftimescu, licențiat în teologie, profesor de religie la gimnasiul Cantemir din Capitală, a fost numit pe ziua de 1 Aprilie defensor bisericesc. Dorim muncă spornică și cu folos pentru biserică, noului numit.

* * *

D-l Dr. D. G. Boroianu a fost însărcinat de d-l Ministru al Instrucțiunii cu elaborarea unui curs de drept bisericesc, iar părintele Econ. Ión Gotcu cu elaborarea catehismului ortodox.

* * *

Consistoriile de pe lângă episcopiile de Galați, Huși și Buzău, s'au constituit pe un nouă perioadă de trei ani astfel: Economul I. Severin, Gh. Popescu și Theodor Popescu la Galați; Economii I. Antonovici, I. Cojan și C. Isăcescu la Huși; iar economii T. Popescu, C. Pavlescu și Sachelarul, A. Movilianu, la Buzău

* * *

Părintele Grigorie Stupcanu din comuna Tazlău, județul Neamțu, ne comunică că Prefectul județului la inspecțiunile ce face prin comunele rurale, se interesază de-aproape de starea morală a țăranilor. Domnia sa s'a interesat de concubinaj, a dispus ca funcționarii comunalii să meargă Duminicile și Sărbătorile la biserică, spre a da pildă locuitorilor. Fapta vorbește de la sine și ne arată, cum că circulara Ministrului de Interne se esecută pe unele locuri. Ar fi de dorit să se aplice în toate locurile.

In ziua de 7 Maiu 1903, orele ^{*}10¹/₂, a. m. se va ține la Eforie, în comp. t-d-lui I. Murcă, licitație publică cu oferte scrise și sigilate, pentru închirierea Magasinului No. 1 din pavilionul de mărunțișuri din parcul Sinaia, pentru restul periodului de închiriere 23 Aprilie 1902—1905.

Garanție provisorie lei 100.

Supra-oferte nu se primesc.

Lista completă a tragerii loteriei reuniunii profesorilor din Craiova.

Au câștigat: 1.000 lei No. 74.237.

500 „ „ 50.400.

Au câștigat câte 100 lei:

27.731, 56.351, 68.189, 8.175, 7.292, 43.502, 98.026, 73.572, 46.313, 19.750, 3.050, 7.699, 30.069, 29.688, 6.066, 7.946, 8.194, 8.413, 1.478, 9.695, 3.297, 68.084, 34.089, 24.370, 1.803, 59.070, 47.098, 15.298, 76, 2.370, 87.198, 14.895, 1.639, 31.155, 11.518, 20.169 și 30.059.

Au câștigat câte 50 lei:

46.105, 14.419, 94.351, 12.044, 20.026, 36.771, 20.007, 68.561, 14.848, 91.069, 13.006, 91.116, 97.079, 62.025, 65.672, 7.032, 27.860, 37.934, 67.310, 3.009, 76.950, 6.526, 21.827, 53.068, 92.091, 63.574, 4.367, 9.862, 78.343, 49.980, 4.386, 55.062, 32.112, 8.894, 12.672, 78.837, 57.295, 4.527, 17.383, 1.950, 67.046, 5.004, 50.102, 43.661, 69.093, 2.004, 81.054, 13.063, 89.611, 22.066, 96, 3.003, 80.036, 55.308, 20.252, 71.015, 94.046, 61.066, 98.804, 58.059, 67.041, 9.535, 58.584, 9.700, 1.022, 39.083, 15.112, 60.800, 29.991 și 8.429.

Au câștigat câte 25 lei:

5.779, 59.637, 63.632, 87.965, 89.171, 33.663, 35.437, 20.169, 4.004, 1.237, 21.129, 45.691, 47.257, 913, 92.168, 58.040, 14.782, 58.053, 2.698, 5.221, 47.470, 90.034, 68.415, 5.086, 75.078, 54.865, 51.252, 96.772, 24.412, 26.586, 64.268, 2.653, 1.510, 15.242, 8.674, 5.224, 31.928, 71.643, 31.648, 68.033, 54.876, 57.005, 25.108, 1.476, 66.051, 9.445, 97.496, 58.626, 15.798, 71.034, 74.074, 91.043, 71.038, 1.009, 13.044, 38.851, 61.832, 63.233, 42.908, 70.219 și 96.758.

Domnul Anastasie Cosmescu, proprietar, strada Poetului No. 9, Bucuresci, a donat societății culturale «Steaua» suma de 50 lei. Fapta Domniei-Sale fiind laudabilă și demnă de imitat, Comitetul societății îi aduce vii mulțumiri.

POȘTA REDACȚIEI

D-lui Fil. T. Grigorescu, Storobănêsa-Teleorman. — Despre hârtia ce ne vorbiți, adresați-vă la Ministerul Domeniilor, de unde vi se vor da și deslușirile cerute.

Păr. I. Preuțescu, Bălțățesci. — Abonamentul epitropiei e achitat pe anul curent (al 6-lea) cu chit. 8.827, iar a monahiei Susana Ștefănescu, cu chit. 8.826.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucra pentru intinderea invetaturii in popor, prin tiparirea si raspandirea de scrieri si publicatii morale, patriotice si de folos practic, si pentru impiedecarea, prin toate mijlocele legiuite, a raspandirii de scrieri si publicatii imorale, sau cu tendinte contrarii statului si ideii nationale romane.

Cotisatia este de cel puțin doi lei pe an, iar pentru invetatori, preotii rurali si sateni, de cel puțin un leu pe an. Fie-care membru este indatorat ca, in cel d'intaiu an dupa primirea sa, sa faca a se primi in Societate cel puțin alti doi membri noi.

Cererile de inscriere, insoțite de cotisatia pe un an, se pot adresa d-lui *Petru Gârbovicenu*, strada Sf. Ecaterina, București.

Comitetul. *Președinte, Ioan Kalinderu, membru al Academiei Române. — Vice-președinte, Sava Șomănescu, mare proprietar, fost senator. — Administrator și casier delegat, Petru Gârbovicenu, Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, director al Șc. Normale a Societății pentru învățatura poporului român; — Secretar, Const. Bannu, profesor secundar și inspector școlar — Membrii, Splru C. Haret, Ministru, profesor Universitar; I. Dimtrescu Procop., senator, fost Primar al Capitalei; M. Vlădescu, deputat, profesor universitar; Cristu S. Negoescu, profesor secundar; Dlm. Cecropid, institutor. — Censori, Const. Allmăneștenu, inginer de mine; Preotul econom Const. Ionescu, profesor secundar; Const. Alexandrescu, revisor școlar.*

Membrii înscriși și cotisațiunii plătiți (Urmare).

Gr. Mușică, invet. (Zimbrésca), 9 lei; Pr. Econom. I. Ștefănescu (Brăila), 2 lei; Paul Pașa, revisor școlar (Constanța), 2 lei; Ión Titorian, institutor (Constanța), 2 lei; Ión Costăceanu, institutor (Constanța), 2 lei; Ión Predescu, invet. (Constanța), 1 leu; Eleonora Predescu, invetătore (Constanța), 1 leu; Gh. Cristescu, invet. (Tulcea), 1 leu; I. Alexandrescu, invet. (Constanța), 1 leu; Xenofon Sterea, invetător (Constanța), 1 leu; Petru Dima, invet. (Constanța), 1 leu; R. Rigani, farmacist (Constanța), 2 lei; Vasile Popescu, invet. (Constanța), 1 leu; Petre V. Papadopol, invetător, 1 leu; Const. Condrea, invet. (Constanța), 1 leu; Alex. Nițescu, invet. (Constanța), 1 leu; C. Gh. Seitan, invet. (Constanța), 1 leu; Ana Tănăsescu, institutor (Constanța), 2 lei; Eufrosina I. Moțoiu, institutore (Constanța), 2 lei; Pr. Rădulescu, invet. (Constanța), 1 leu; Gh. Mărcoiu, invet. (Constanța), 1 leu; B. Economu, invet. 1 leu; Lucia Lăpușneanu, instit. (Constanța), 2 lei; Ión Drăgulin, invet. (Constanța), 1 leu; Polixenia Rădulescu, institutore (Constanța), 2 lei; Ecaterina Nicolescu, institutore (Constanța), 2 lei; Dumitru Rozoleanu, invet. (Constanța), 1 leu; Ión Popescu Const., invet. (Constanța), 1 leu; C. Cornescu, invet. (Constanța), 1 leu; Păun Drăgănescu, invetător (Constanța), 1 leu; Dumitru P. Bușilă, invet. (Constanța), 1 leu; Mihail Mitache, invet. (Constanța), 1 leu; Teodor Varlam, invet. (Constanța), 1 leu; Teodor Nicolescu, invet. (Constanța), 1 leu; Radu V. Marinescu, invet. (Constanța), 1 leu; C. Nedelcu, invet. (Constanța), 1 leu; I. Constantinescu, invet. (Constanța), 1 leu; Anastasie Cosmescu, București, str. Poetului 9, 50 lei.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului 1903 al Societății e de 262, iar numărul banilor încasați de la aceștia și de la vechii membri, e de 1.076 lei 50 bani.

(Va urma în No. viitor).

LOTERIA

Socetății pentru învătăura Poporului Român

Pentru clădirea aripei drepte de la localul școlilor ei normală și primară din Bucuresci, str. Sf. Ecaterina.

Autorisată de Onor. Minister de Interne cu adresa No. 19.693 din 1902, comunicată Soc. cu adresa Prefecturii Poliției Capitalei No. 56.812 din 8 Iunie 1902.

350.000 Bilete a un Leu unul

Căștiguri:

1 a 35.000	Lei	Lei 35.000
1 > 15.000	>	> 15.000
2 > 5.000	>	> 10.000
3 > 2.000	>	> 6.000
6 > 1.000	>	> 6.000
12 > 500	>	> 6.000
30 > 200	>	> 6.000
60 > 100	>	> 6.000
100 > 50	>	> 5.000
250 > 20	>	> 5.000

465 Cășt. în val. totală de Lei 100.000

Biletele se găsesc de vânzare:

In Bucuresci: La sediul Socetății, Strada sf. Ecaterina No. 2, la Casieria Centrală a Ministerului Financelor; la Casa de Depuneri; la Administrația financiară Ilfov și la debitanții de tutun.

Județe: La toate administrațiunile financiare de județe cu secțiile lor; la vâmi și la debitanții de tutun.

Tragerea Lotăriei s'a fixat la 8 Iunie 1903.

Luminări de cêră curată de albine, se pot găsi la preotul I. Apostolenu, Vălenii-de-Munte Prahova. Să se cêră catalog-preț-curent. Rog persoanele cari se ocupă cu albinăritul și au cêră de vânzare, să-mi trimită probe și prețul fix-loco, contra-ramburs. Pr. I. Apostolenu. 52-27.

BANCA ROMÂNIEI

Capital social de 25.000.000 fr. împărțit în 50.000 acțiuni de 500 fr. din cari 150 fr. vîrsați.

Comitetul central:

. . . . . la Londra
Lachlan Mackintosh Rate,
Esquire . . . . .
G. I. Goschen . . . . .

. . . . .
Viscount Duncannon . . . . .
Hon. H. A. Larvrence . . . . .
M. Adolphe Vernes . . . . . à Paris
M. Charles Mallet . . . . .

Director: M. C. A. Stolz

» ajutor: M. E. E. Goodwin.

Censori: Ioan Kalindern, Demetru Ioan Ghika și Arthur Green.

Sediul social

Piața sf. Gheorghe, Bucuresci
Sucursală la Brăila, Agenția la Londra

Cel mai mare și vast magazin și singurul care *vinde eftin.*

Ţilnic sosesc Incălțăminte Negre și Colori, pentru Bărbați, Dame și Copii din propria noastră Fabrică, lucrate de noi.

Prețuri corente la Ghete de Bărbați:

de Vax cu Elastic sau Șireturi	Lei	10.95, 11.95, 12.95, 13.95.
» » » Nasturi	»	12.95, 13.95, 14.95, 15.95.
» Lack cu Elastic sau Șireturi	»	12.95, 13.95, 14.95.
» » » Nasturi	»	13.95, 14.95, 15.95.
» Chevreau cu Elastic	»	12.95, 13.95, 14.95.
» » » Nasturi	»	13.95, 14.95, 15.95.

Prețuri corente la Ghete de Dame:

de Chevreau negre cu Șireturi	Lei	10.95, 12.95, 13.95.
» » » » Botoni	»	11.95, 12.95, 13.95, 14.95, 15.95.
» » » » Colori	»	12.95, 13.95, 14.95, 15.95.
» Gems cu Nasturi și Șireturi	»	7.95, 8.95, 9.95.
Pantofi de Chuvreau albi decoltați	»	5.95, 6.95.
Idem cu Șireluri și Nasturi	»	6.95, 7.95, 8.95.
Idem de Lack diferite forme	»	5.95, 6.95, 7.95, 8.95, 9.95.

Rayon de Lingerie pentru Dame și Bărbați cu prețuri fabulos de eftine.

În tot deauna se găsesc mari cantități de mănuși Glacé, Albe, Colori, și Negre pentru Dame Lei 2.50.

» Bărbați » 2.95.

Rupându-se la incercare, se dă altă pereche.

Magazin la toate Sesónele, Calea Victoriei No. 27, alături de Poliția Capitalei, Bucuresci.

5%
Cupon de reducție pentru cititorii Albinei.

Cititorii revistei vor avé un scădămint de 5% din prețurile însemnate, prezentând cuponul.